

Sjöfartsverkets finansiering och avgifter

Vi har informerats om Sjöfartsverkets ekonomiska bekymmer till följd av Corona, samt om de avgiftshöjningar som Sjöfartsverkets ledning planerar inför 2021. Vi uppskattar att informeras och ges möjlighet till dialog tidigt i processen. Vi vill emellertid med detta brev å de kraftfullaste protesterna mot ytterligare avgiftshöjningar. Det vore starkt negativt för svenskt näringslivs konkurrenskraft och möjligheterna att nå de ambitiösa politiska målen.

Att Sjöfartsverkets ekonomiska situation är, och länge har varit, bekymmersam är välkänt. Att Sjöfartsverkets ekonomi förvärras i takt med att Covid-19 slår mycket hårt mot industri, handel, och besöksnäring med effekter på resande- och fraktvolymerna är uppenbart. Sjöfartsverket, som transportpolitiskt verktyg inom sjöfartens och konkurrenskraftens område, måste tillföras mer statliga medel för att kunna bidra till stärkt svensk konkurrenskraft och möjliggöra för en konkurrenskraftig sjöfart som bidrar till överflyttning och sänkta miljö- och klimatutsläpp.

Omvärld

Effekterna av Covid-19 är mycket omfattande och kommer att tillta ytterligare. Påverkan kommer i flera avseenden att vara flerårig. Sjöfart som fokuserar på passagerare eller mixen mellan passagerare och frakt i stort sett lamslagits, nationellt såväl som internationellt. Även renodlad fraktfart påverkas mycket negativt. Industrier och hela samhällen går på sparlåga vilket fått omfattande konsekvenser på fraktvolymerna, försäljningen och sysselsättningen.

Få länder tar ut statliga avgifter för användandet av vattenvägarna på det sätt som vi gör i Sverige. De länder som ändå tar ut avgifter för sjöfarten har redan agerat snabbt och kraftfullt. Finland tar bort farledsavgifterna helt för 2020, även retroaktivt. Finlands kommunikationsminister Timo Harakka framhåller att detta införs som stimulans till hela näringslivet. Man har också inrättat ett riktat transportstöd till färjorna. Estland har beslutat att avskaffa farledsavgifterna under ett år (1 april 2020 - 31 mars 2021). Den estländska staten står dessutom för 75 procent av hamnavgifterna under krisen.

I Sverige, som har betydligt högre avgifter i grundläget, planerar Sjöfartsverket istället för **ökade** avgifter. Samma Sverige är ambitiösast i klassen avseende de verbala målen/uttalade politiska ambitionerna för sjöfartens användande. Att anslagen inte är i paritet med målen är uppenbart.

Näringslivets uppmaning

Från branschens sida kan vi under inga omständigheter acceptera att Sjöfartsverkets avgifter ökar. Stora delar av näringslivet stänger ned, fartyg ligger stilla, hela linjer läggs ned - alla brottas med lönsamhetsproblem och ytterst ser vi konkurser, uppsägningar och massarbetslöshet.

Vi menar att:

- Sjöfartsverkets styrelse bör kräva att ägaren ska fullt ut kompensera för det intäktsbortfall man drabbats av i samband med Covid-19.
- Sjöfartsverkets styrelse bör besluta att avstå från att höja farleds- och lotsavgifterna (inkl. beredskapsavgift) 2021 och istället formulera ett eget förslag till hur verkets verksamhetsform och finansiering ska se ut i framtiden. Det bör innefatta fortsatt effektiviseringsarbete men också en översyn över vilka områden som Sjöfartsverket skulle kunna knoppa av helt eller delvis (ex forskning och kommunikation).
- Staten måste till fullo, både investering och drift, finansiera vattenledningens vinterväghållning.

Innebörden blir att statens anslag långsiktigt sätts i paritet med de politiska ambitionerna så att avgifterna för sjöfartens användande inte är markant högre än de länder vi primärt konkurrerar med.

Med bekymrade men vänliga hälsningar

Jenni Ranhagen

Kanslichef Näringslivets Transportråd

Karolina Boholm

Transportdirektör Skogsindustrierna

Marcus Dahlsten

VD Transportföretagen

Karin Johansson

VD Svensk Handel

Mikael Huss

VD Sjöbefälsföreningen

Magnus Huss

Förbundsdirektör IKEM - Innovations- och kemiindustrierna i Sverige

Peter Hermansson

VD FKAB Marine Design

Marcus Dahlsten

VD Sjöfartens Arbetsgivareförbund - SARF

Bo-Erik Pers

VD Jernkontoret

Anders Werner

VD Skärgårdsredarna

Berit Blomqvist

VD Sveriges Skeppsmäklareförening

Rikard Engström

VD Föreningen Svensk Sjöfart

Kenny Reinhold

Ordförande Seko sjöfolk

Joachim Glassell

VD Maritimt Forum

Torbjörn Wedebrand och Marcus Dahlsten

Styrelseordförande resp VD Sveriges Hamnar